

Marica van der Meer

FIETSEN DOOR HET ROMEINSE RIJK

Een avontuur rond de Adriatische Zee

Inhoud

<i>Proloog</i>	7
1 Italië	9
2 Toscane	18
3 Umbrië	28
4 Rome	40
5 Napels	52
6 Van de Middellandse Zee naar de Adriatische Zee	66
7 Griekenland	80
8 Albanië	87
9 Het noorden van Albanië	100
10 Montenegro	112
11 Dubrovnik	122
12 Bosnië en Herzegovina	127
13 Terug in Kroatië	136
14 De Dinarische Alpen	148
15 Istrië	160
16 Slovenië	178
17 Terug in Italië	184
<i>Dagtabel</i>	206

Proloog

Een mens zit vreemd in elkaar. Ik kan een heel jaar bijna iedere dag onderweg zijn op mijn fiets, op zoek naar avontuur, maar zodra ik thuiskom parkeer ik mijn fiets moederziel alleen in de garage. Toen ik in april 2020 mijn poging om rond de wereld te fietsen na 15 maanden moest opgeven vanwege het coronavirus, hakte dat er behoorlijk in. Niet alleen door het feit dat ik naar huis moest, maar eenmaal thuis werd de wereld heel erg klein. Ik had, net als de meeste mensen op de wereld, huisarrest in eigen land. Opeens was het reizen naar andere landen niet meer normaal. Ik kon ook geen reizen meer organiseren naar andere continenten. Ik kon mijn toekomst niet meer plannen. Ik moest veel kleiner gaan denken. Voor het coronavirus bestond mijn wereld uit reizen op de fiets, daarover schrijven, lezingen geven, groepsreizen organiseren voor ouderen, deze groepsreizen begeleiden als reisleidster en iedere winter bezocht ik een paar maanden een land waarover ik een reisgids mocht schrijven. Ik zag de wereld als mijn achtertuin, maar opeens had ik geen toegang meer, het hek zat op slot.

Ik moest mij bewegen binnen de mogelijkheden die ons door de overheid en het RIVM werden opgelegd. Deze gedwongen nieuwe situatie leidde uiteindelijk naar nieuwe creaties. Zo ging ik fietsreizen organiseren in Nederland en schreef ik drie fietsgidsen met prachtige routes in eigen land, om meer mensen op de fiets te krijgen. Om ze te laten ervaren hoe mooi en onbezorgd het leven uit vijf fietstassen kan zijn. Even geen nieuws en prikkels tot je nemen, even alle zorgen vergeten.

De wereld is nog steeds niet volledig open, maar de bewegingsruimte wordt zo langzamerhand weer iets groter. Wordt het ooit weer zoals we gewend waren? De toekomst zal het leren.

MIJN ROUTE

veel landen elders in de wereld geserveerd wordt, is waarschijnlijk het Italiaanse gerecht met een Amerikaans sausje.

Bologna ligt aan de voet van de Apennijnen. Dit gebergte vormt de ruggengraat van het Italiaanse schiereiland en loopt vanaf het noorden, langs de kust bij Genua, door het binnenland tot in de wreef van de laars. Ik zie als een berg op tegen de berg tussen Bologna en Florence. Het was niet helemaal mijn bedoeling om op de eerste fietsdag gelijk te moeten klimmen. Ik wilde eigenlijk naar Venetië vliegen en dan eerst over de vlakke Povalakte fietsen, maar de vlucht naar Bologna had een veel betere vertrek- en aankomsttijd. Dus zit ik nu met de gebakken peren. Er ligt een 900 meter hoge pas tussen Bologna en Florence en dat klinkt niet zo hoog, maar wanneer je van zeeniveau komt en nog helemaal geen klimbenen hebt, wordt die berg in gedachten echt enorm. Er zit ook nog van alles in de weg. Ik heb in de twee jaar corona een extra laagje om mij heen gekweekt, deels door frustratie en deels doordat ik gewoon heel erg van lekker eten houd. Sportscholen waren lange tijd niet open en daarna had ik niet zo veel zin om weer te beginnen. Ik denk een week of vier nodig te hebben om het extra vet weer om te zetten in spieren.

Er ligt precies één camping op de route, dus ik wil de 135 kilometer tussen de twee steden heel graag in twee dagen fietsen. Gelukkig ligt de camping wel precies halverwege in kilometers en ook halverwege in hoogtemeters. Om nu aan het einde van mijn eerste fietsdag in Italië te moeten wildkamperen zie ik niet zo zitten. Dan komt het verhaal van die twee fietsers die onderweg waren naar Rome weer op het netvlies. Zij hebben een Italiaans nachkje wildkamperen niet overleefd. Dan maar even flink ploeteren op mijn eerste dag.

Het grote voordeel van fietsen in Italië is, dat Italianen zelf ook fietsen. Het verkeer is gewend aan fietsers en ik kan heel Bologna door over een bijna aangesloten fietspad. Zo nu en dan ben ik het pad even kwijt, maar de track die ik thuis heb gemaakt en nu kan zien op mijn telefoon voert mij door rustige straten en brengt mij steeds weer terug op een fietspad. Uiteindelijk kom ik uit op een bospad langs een klein beekje en zo bereik ik het einde van de stad.

Buiten de stad is het asfalt opeens verdwenen, ik fiets nog steeds op een fietspad, maar dit was niet helemaal de bedoeling. Wat ik niet wist, is dat Italië ook heel veel onverharde fietspaden kent. Helaas heeft het gistermiddag behoorlijk geregend. Het fietspad door een prachtig park langs de rivier de Reno is totaal doorweekt. De plassen zijn net zo breed als het pad en ik fiets

van plas naar plas. Meestal kan ik door de berm om het water heen, maar soms is het niet anders en moet ik er doorheen. Er is een alternatief, maar dat is een vrij drukke autoweg. Toch lijkt die na het geploeter door de natte bossen langs de rivier opeens heel erg aantrekkelijk.

Ik volg een tijdje het witte lijntje op de hoofdweg. Er is niet echt een vluchtstrook, maar ik kan precies op de witte lijn fietsen, terwijl het verkeer langs mij heen raast. De weg is vrij bochtig en de auto's kunnen daardoor iets minder snel. Mijn kilometers gaan opeens wel een stuk sneller dan op het onverharde fietspad.

In de kleine Italiaanse dorpjes die ik passeer, zie ik vaak hetzelfde type oude vrouwtjes. Ze hebben een nette rok aan en een mooi vestje, vaak gehaakt of gebreid. Ze zijn slank, maar lopen allemaal krom. Zou dit komen van alle zware boodschappentassen die ze altijd moesten dragen of is het iets dat wordt veroorzaakt doordat ze veel bergop zijn gelopen in hun lange leven.

Ik heb veel tijd verloren op de onverharde bospaden en op het moment dat ik de binnenweg naar de camping aan het stuwmeer van Suviana bereik, is het nog maar 15 kilometer, maar ik moet nog wel bijna 300 meter omhoog. Het venijn zit 'm in de staart. Wanneer die 300 meter klimmen heel geleidelijk zou gaan, betekent het een stijgingspercentage van 2%, maar dat is niet de realiteit. Vol goede moed begin ik aan het laatste stuk, maar die moed zakt al snel in mijn schoenen. Ik klim het rivierdal uit op weg naar de stuwdam. De weg is zo steil dat het voor mij niet meer te fietsen is. Ik duw mijn fiets de berg op en zit op mijn eerste fietsdag al helemaal kapot. Mijn lichaam wil helemaal niet meer, ik zie in ieder grasveldje een potentieel plekje om mijn tent op te zetten. In de laatste 2,8 kilometer moet ik nog steeds 100 meter omhoog. Daarvan krijg ik er de eerste 800 meter al 57 voor mijn kiezen. Ik bereik de stuwdam en fiets de laatste 2 kilometer rond het meer; deze zijn gelukkig weer iets gemakkelijk. Wat ben ik blij op het moment dat ik de oprit van de camping afdaal. Er zijn nog vijf andere fietsers, maar het wordt geen feestje. Iedereen is moe van het fietsen.

Ik vind het altijd leuk om een praatje te maken met de lokale bevolking, maar wanneer ik even de weg vraag of mensen in een winkel aanspreek, hebben Italianen wel heel snel de neiging om te zeggen 'non capisco', ik versta je niet. Ik spreek wel Spaans, maar geen Italiaans. Dus ik vraag iets in het Spaans en gooi er wat Italiaanse woorden doorheen. Wanneer ik dan in tweede instantie

nogmaals mijn vraag stel, in simpele staccatowoorden, krijg ik meestal wel antwoord. Het is toch wel gemakkelijk wanneer je een beetje kunt communiceren met de lokale bevolking, maar de gemiddelde Italiaan spreekt nauwelijks Engels.

Soms lopen wegen zo vlak naast elkaar, dat het op de navigatie niet zo duidelijk is welke weg ik moet hebben. De ene loopt de berg op, de andere erlangs. Door even te vragen fiets ik in ieder geval de juiste weg op, want wanneer je na een zwaar stukje klimmen erachter komt dat het voor niets is geweest, is dat wel balen.

Ik dacht dat het gisteren zwaar fietsen was, maar vandaag moet ik nog veel meer omhoog. Ik fiets door een prachtig bosrijk berglandschap en kijk tussen de bomen door nog even terug op het bijna azuurblauwe stuwmeer waaraan ik gekampeerd heb. De weg verdwijnt tussen de bomen en dan kom ik erachter dat het Italianen niet zo veel uitmaakt hoe steil een weg is aangelegd. Ze zijn wel zo aardig geweest om een waarschuwingsbordje te plaatsen. Daarop wordt een helling van 12% aangegeven. Dat is voor mij nog niet te fietsen met een volbeladen fiets. Laat ik het zo zeggen, het is zwaar duwen!

De aanhouder wint, om 2 uur in de middag staat er nog maar 21 kilometer op mijn teller, maar ik sta wel bovenop de pas op 990 meter. Voor mij zie ik een heel diep en uitgestrekt dal. Ik ben de Apennijnen overgestoken. Vergeleken met de afdaling, was de aanloop nog vrij geleidelijk omhoog. Het is alsof ik vanaf een klif de diepte in stort. Met constant de handen op de rem, laat ik mij langzaam naar beneden glijden over een hele slechte asfaltweg. Voor mij ligt een dichtbevolkte vallei, maar er is een prachtig fietspad langs de rivier de Bisenzio. De rivier leidt mij richting Florence. Ik ben in Toscane en het laatste stukje gaat vandaag langs de Arno, de rivier waaraan de beroemde hoofdstad van deze deelstaat ligt.